

Список використаних джерел

1. Технологія розвитку творчої особистості майбутнього педагога у процесі викладання педагогічних дисциплін 2005. – С.13-22. Режим доступу: URL: eprints.zu.edu.ua/12622/1/7.pdf - 21.03.2021 р.
2. Сухомлинський В.О, Проблеми виховання всебічно розвиненої особистості/В.О. Сухомлинський// Вибр.твори: В 5-ти т.- К.: Рад.школа, 1976. – Т.1.
3. Розвиток ідеї В. Сухомлинського щодо формування творчої особистості в умовах вищого навчального закладу. – Випуск 123(1), 2013. – С.79-83. Режим доступу: URL: [Nz_p_2013_123\(1\)_23-1.pdf](http://Nz_p_2013_123(1)_23-1.pdf) - 21.03.2021 р.

Науковий керівник: к.п.н., доцент Лещенко І. Т.

Завалко В. М.

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА ЯК ОСНОВА УСПІШНОЇ ВЗАЄМОДІЇ СУБ'ЄКТІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

В умовах Нової української школи при модернізації освіти одним із способів удосконалення освітнього процесу є демократизація взаємовідносин між учителем, учнем та батьками, що знаходить відображення в нових підходах до навчання. Це створення сприятливої атмосфери співпраці, скорочення монологів і дублювання інформації, перехід до діалогічного спілкування зі школярами в процесі навчання, інтенсифікація впровадження активних методів навчання, що дають можливості для формування всебічно розвинутої особистості, розвитку ініціативи, поглиблення пізнавальної та освітньої діяльності здобувачів освіти.

Вважають, що педагогіка партнерства – це апгрейд інструментарію для роботи з батьками, яка вперше прописана законодавством. Створення меморандуму в закладі освіти допомагає об'єднати всіх суб'єктів освітнього процесу спільними цілями, завданнями, поглядами на освітній та виховний процеси школи. До написання меморандуму адміністрація школи залучає педагогічний колектив, учнів та їх батьків, що дозволяє створити умови для успішної взаємної діяльності усіх учасників процесу. Педагогіка партнерства набуває важливого значення, як вектор гуманного і творчого підходу до кожного суб'єкта освітнього процесу.

Радитися з усіма, хто бере участь в освітньому процесі, щоб ухвалити рішення, організувати пікніки з учнівством, батьківством і вчительством, разом прибирати територію не з примусу, долучити до сортування сміття, колективно писати проекти для функціонування школи, бути менторами для дітей, чаювати з адміністрацією і батьками – це лише кілька прикладів педагогіки партнерства в дії [1].

Основою педагогіки партнерства є рівні права учасників, які об'єднанні спільними цілями, прагненнями та зацікавленні в кінцевому результаті. Згідно з цими принципами, вчитель – це друг і наставник, а родина учня чи учениці – зацікавлені однодумці, які беруть участь у житті школи. А отже, учні, батьки та вчителі – рівноправні учасники освітнього процесу, об'єднані спільними цілями та прагненнями й відповідальні за результат [1].

Загальновідомо, що педагогіка партнерства є одною з ключових компонентів формули «Нової школи», що передбачає партнерство між усіма учасниками освітнього процесу, а також спрямована на те, щоб побудувати довірливі відносини між школою, родиною учнів та суспільством. Нова українська школа через технологію педагогіки партнерства допомагає в реалізації розвитку особистості, створюючи умови для її самовираження і саморозвитку [3].

Освітній процес за педагогікою партнерства не є одностороннім, тобто не лише освітнім, а має застосовуватися комплексний підхід до навчання та виховання з боку школи та сім'ї.

Для реалізації педагогіки партнерства в новому Законі України «Про освіту» закладена індивідуальна освітня траєкторія – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу учня, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду. В учнів та їхніх батьків з'являється можливість обирати для себе види,

форми і темпи здобуття освіти, відповідно до потреб і можливостей. Сам педагог має переосмислити свою роль, що полягає в оновленні професійного мислення й дій, постійного аналізу власної педагогічної діяльності, що спрямована на самоосвіту та відстеження власних результатів діяльності [2].

Виокремлено два шляхи реалізації педагогіки партнерства: перший – це шлях розподілу функцій вчителя та учнів та їх організація в співпраці. Вчитель має підготувати те, що він має подати дитині, продумавши все з різних аспектів. Функція учня – на добровільних засадах прийняти проблемну ситуацію і знайти її розв’язок. І в такому випадку вчитель та учень виступають як рівноправні партнери, вони є суб’єктами діяльності, ніхто не застосовує в такому випадку владу. Другий шлях – це власне співпраця з батьками, визначення спільних цінностей, які допоможуть реалізувати поставлені завдання.

Є підстави вважати, що включаючи батьківство до освітнього процесу, можна зробити суттєвий внесок у життя школи. Залучення батьків повинно відбуватися кожного дня, а не лише під час проведення батьківських зборів. Відбувається обмін ідеями та думками, оскільки залучені і батьки, і діти, і вчителі. Також це спільне оперативне реагування та розв’язання проблем і викликів, що виникають під час освітнього процесу. Формування довіри між усіма учасниками й учасницями освітнього процесу шляхом спілкування, яке ініціюють усі сторони. Всі сторони стають активніші, коли бачать досягнення цілей. Стосунки вчителя з дітьми стають ближчі і радше довірливі, дружні та партнерські.

Педагогіка партнерства створює атмосферу, в якій розкривається потенціал кожного, формується креативність, ініціативність та відповідальність, а також зменшується рівень стресу, що допомагає інтелекту працювати ефективніше.

Партнерський формат стосунків між усіма учасниками й учасницями освітнього процесу готує молодих людей до професійної діяльності та ролі активних громадян [1].

Отже, в основі педагогіки партнерства лежить спілкування, взаємодія та співпраця між учителем, учнем та батьками. Використання педагогіки партнерства у роботі вчителя є вагомим складовою його педагогічної діяльності. Учні, батьки та вчителі, об’єднані спільними цілями та прагненнями, є добровільними, зацікавленими та рівноправними учасниками освітнього процесу, що несуть відповідальність за його результат. Модель взаємодії: партнерство, повага, довіра, рівність, відповідальність, добровільність, діти, сім’я, вчителі, діалог. Концепція Нової української школи сприяє розкриттю та розвитку здібностей та можливостей дитини, заснованих на педагогіці, що базується на партнерстві між учнем, учителем та батьками. Зрештою, саме педагогіка партнерства дозволяє нам успішно будувати стосунки з іншими, адже без взаємодії різних людей, без розуміння своїх і чужих почуттів неможливо досягти спільних цілей. Діалог та багатостороннє спілкування між учнями, вчителями та батьками повинні змінити одностороннє авторитарне спілкування.

Список використаних джерел

1. Взаємодія в школі: 6 прикладів змін через партнерство //USAUD. URL: https://38d34c07-6455-4caa-9ab77d37e22181e3.filesusr.com/ugd/417f51_002e0e562bd04458b040e24238550cd8.pdf (Дата звернення: 16.03.2021)
2. Про освіту : Закон України від 16.07.2019 № 10-р/2019 : станом на 01.01.2021 / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (Дата звернення: 16.03.2021)
3. НУШ: Педагогіка партнерства. URL: <https://nus.org.ua/media/nush-pedagogika-partnerstva/> (Дата звернення: 16.03.2021)

Науковий керівник: к. п. н., старший викладач Байдюк Н. В.

Загородній С. В.

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

МОРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ В ТВОРЧІЙ СПАДЩИНІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Григорій Савич Сковорода (1722-1794), видатний український філософ, просвітитель-гуманіст, письменник.